

הדרכה לניקור חלק הפנים

חוברת זאת אפשר להשיג אצל בית המדרש
הלכה למעשה
רחוב הס 7 תל אביב ארץ ישראל

מפתח העיניים

— א —

להחזיר העטרה ליושנה

מחיר החוברת

באר"י 3 שקל

בחו"ל 1 דולר

1. מכתב לאחבנ"י בכל התפוצות לעורר ולהזהיר שלא יוכשלו ח"ו באיסור חלב החמור. 2. המצב בהקהילות קודם חורבן יוראפא. 3. המצב בענין הניקור באמריקא.

— ב —

קריאה דחופה לגדולי חו"ל

1. לא יוטמאו ח"ו במאכלות אסורות. 2. נתברר שהמנקרים בחו"ל מכשילים הרבים, באיסור חלב שהוא איסור כרת רח"ל. 3. הקמת כולל וביהמ"ד ללימוד ניקור להעמיד שוחטים ומנקרים ת"ח. 4. יש פסק מהבית דין צדק שבירושלים עיה"ק שיש חלב דאורייתא בחלק הפנים. 5. קריאה לעזור למלחמה.

— ג —

זעקה גדולה מבית דין הגדול שבירושלים עיה"ק

1. מנקר צריך שיהי לו כתב קבלה מחכם. 2. מכשולות גדולות בענין ניקור. 3. המנקרים היום אין להם שום קבלה ומכשילים הרבים באיסור חלב ודם - איסורי כרת רח"ל. 4. בחלק הפנים יש הרבה חלבים וצריך להיות אומן גדול בזה. 5. ח"ו לחפש קולות בענין ניקור. 6. אזהרה למנקר ללמוד דוקא אצל מנקר ויר"ש מפורסם וליקח כתב הודעה ממנו.

— ד —

כללו של דבר להרוצה לאכול בשר בלי פקפוק של איסור חלב ודם רח"ל.

1. יבקש מהקצב להראות לו הכתב הודעה והקבלה על ניקור, ויותר טוב שיפרסם בחנותו על החלון ההודעה והקבלה לעין כל רואה. 2. צריכים לברר אם לא נמצא שם מנקר שאין לו הכתב הודעה וקבלה, ואפשר שהוא ניקר הבשר. 3. אין לאכול מבוטשער סטאר שאינו מנקר חלק הפנים כדבעי (עיין מכתב מביד"צ). 4. הקצב והמנקר צריכים להיות יר"ש מרבים ות"ח. 5. נא לפרסם המכשולות בענין ניקור ולהציל השכנים והחברים כו', וכל המקיים נפש אחת מישראל כאילו קיים עולם מלא. כי בזה מציל דורות שלמות מאיסורי כריתות רח"ל, ואפילו בשביל נפש אחת הכל כדאי.

— ה —

מכתבים של דעת גדולי ארץ ישראל בענין ניקור החלב

מכתב א. פסק מבית דין הגדול שבירושלים.

מכתב ב. עדותו של הגאון מהר"י לנדא שליט"א, אבדק"ק בני ברק.

מכתב ג. טופס הפסק של ראש המנקרים בהעדה החרדית ושאר המנקרים

של העדה החרדית.

אין חילוק בניקור חלק הפנים בין ארץ ישראל לחוץ לארץ לפי עדותו של מנקרים מומחים העובדים כעת בעדה החרדית בירושלים.

בית מדרש, הלכה למעשה - ללמוד שחיטה, ניקור וארה

Office: 7, Heqa Street, Tel-Aviv
Tel. 29 47 48 P. O. B. 4618

רחוב אלישע ג. בני ברק

המשרד: רחוב הס 7, תל-אביב
טלפון 29 47 48 ת.ד. 4618

— א —

ל החזיר העטרה ליושנה

בס"ד

לאחינו בני ישראל בכל אתר ואתר, בכל התקופות, רבני ישראל יחד עם משמשי הקדש, השוחטים מנקרים, משגיחים על הכשרות, שמרו במסירות נפש על לאית על בני ישראל שלא ישקצו חו"ש בדברים טמאים ולקיים בכל בית ישראל השולחן הטהור

התורה הקדושה הזהירה והבדלתם בין הבהמה הטהורה לטמאה ולא תשקצו את נפשותיכם. הנצי"ב ז"ל אומר כמו שהבדלתי אתכם מע"ז כך תהיו מובדלים מהם בארחות החיים. וכמו שבעניני הנפש ראי שיתנהגו לפי מצות ה' ככה בענין החמר גופו. ראי שיתנהגו לפי התורה והמצוות

הרכנים במקומות מושבותיהם היו עיני העדה אשר על פיהם ישק כל מארע הפרטיים והצבוריים. לאור יקרת להאיר הדרך לבני ישראל אשר ילכו בה בהתנהגותם האישית למופת ובמידות התרומיות שבהם הסתפקו כמעט כוחלים בצביעות. ובדרך התורה והמצוות משכו אחריהם מעריצים רבים, כעמוד האש. כחומה בצורה. כתריס, עמדו מול ההתכולות וטמיעה בין הגויים

השולחן הטהור שנשמר בקפדנות ככל בית ישראל הודות הרב דמתא בעינים פקוחות עמד על משמרתו משמרת הקודש יומם ולילה. ונתר קשר אדוק בינו ובין תושבי המקום שבאו לרכ לשאל שאלות הכשרות ודרך התורה והמצוה בלי הגבלת הזמן. נר התמיד שבקע מבית הרב בשעות המאוחרות של הלילה העיד שהרב עומד על משמרת הקודש עוסק בתורה ומוכן לענות על שאלות בעניני דת. לסעד ולעזר לכל אחד ואחד בעניניו הפרטיים. אבי הרוחני של העדה. בכל עניני הציבור המראדאתרא הקובע, וזהו הסוד של קיום עמנו בזמנים הכי קשים שעבר על עם ישראל בגלות ארוכה וחשוכה

אחרי חורבן אירופה שפקד עלינו בימינו קהלות שלימות נשמדו. גדולי תורה ויראה חסידים ואנשי מעשה רבניה ומשמשים בקודש היו הקרכנות הראשונים לקידוש השם הי"ד גדולי התורה ויראה שהשאיר ה' ללליסת בית ישראל הצליחו בעזרת ה' לשקם מחדש את משכנות יעקב, כתי כנסיות ובתי מדרשות, ישיבות, כוללים מלאים ב"ה בלומדי תורת ה' והם העדות הנאמנת לקיום הבטחת ה' נצח ישראל לא ישקר, ודא עקא: הרכנות נשארה בוצרבה

רבינו גאוני קשיא הלכו למתיבתא דרקיעא, וגדולי התורה והיראה מאירופא הלכו על קידוש השם. והרכה קחילות שנשארו לפליטה בתפוצות מבקשים רעה ורחני, מורה הוראה. שר"ב. מנקר החלבים, ואין להשיג. נמצא הרבה מבשולים בכשרות באכילת טריפות. הגורם, כי קשה למצוא מורה הוראה שאפשר לסמוך עליו. אברכי הישיבות והכוללים כוחרים כמגדו שעורים, רמי"ם, כדיונות, והרכנות נשארה בחורבנה, מעט מאד מבני הכוללים שעוסקים בלמוד איסור והיתר שחיטה או ניקור החלב, והגורם לכך היא שקשה למצוא רבנים שכידם לענות על שאלות אלו ושזכלו להדריך את בני התורה במקצועות אלו. המעט שנמצאים הם כמחנה החרדי ובעיקר הגאונים הביד"צ בירושלים ובראשם מרא דארעא ישראל רב שכ"ה הגאון האמיתי רבנו ר' יצחק יעקב ווייס שליט"א ואנו קבלנו עלינו המשימה הזאת הקשה, לחדש הרבנות ולהחזיר עטרה ליושנה תחת חסותה של הביד"צ בירושלים, ויסדנו בע"ה בית המדרש בשם, הלכה למעשה בבני ברק אשר מטרתה היא להעמיד תלמידי חכמים יראי שמים שינסקו בהלכה למעשה. בהוראת איסור והיתר ולהשתלם כמלאכת הקודש - שחיטה ובדיקה ומלאכת ניקור החלב. בס"ד הצלחנו לקבל לביה"מ שלנו אברכים מצויינים בתורה ויראה שמים אשר עמלים בתורה. מתעמקים בש"ס נפוסקים מהראשונים ואחרונים. ונעזרים על ידי רבנים גדולי התורה והיראה ומומחים ללמוד שחיטה ובדיקה. ניקור החלב ועוסקים בלימודים, הלכה ולמעשה, וכל אברך ימצא אחרי תקופת הלימודים האיר לשמש בקודש ועומד לכור המבחן - לבחינות של הביד"צ דעיה"ק בירושלים ת"ו

בכדי להיות כנים למטרתנו הנעלה. להעמיד תלמידי חכמים יראי שמים שינסקו במלאכת הקודש. ושישמשו כתור מנהיגי העדה עליהם להיות חזקים ברוחם. ברוח התורה של ישראל סבא עליהם לקיים - לא תגורו מפני איש החלטנו לא לקבל עזרה כספית משום מוסד פוליטי או ממלכתי בכדי שלא לקבל עלינו שום השפעה מבחוץ אלא מגדולי התורה ויראה

אוהב ה' שעדי ציון מכל משכנות יעקב (תהלים פ"ו): חז"ל דורשים אוהב ה' שערים המצוינים בהלכה ששם קביעת התורה וההוראות ככל יום ויום. מיום שחרב בית המקדש אין לו להקב"ה בעולמו אלא ד' אמות של הלכה בלבד ידוע לנו שהדרך שבחרנו לא קלה היא. אבל בטוחים אנו בש"ת שנצליח החז"ל אומרים בשעה שהקדימו ישראל נעשה לנשמע באו ששים רבואה של מלאכי השרת וקשרו לכל אחד מישראל שני כתרים. אחד כנגד נעשה ואחד כנגד נשמע. כיון שחטאו ישראל - פירקום א"ר חמא בר חנינא כחורב טענו ובחורב פרקו אמר ר"ל עתיד הקב"ה להחזיר לנו הריב"ז שואל: מה חשוב איפה פירקו? ואומר החידוש הוא שלא נחשוב שמלאכי השרת החזירו הכתרים לשמים לא הכתרים נמצאים בחורב - כלומר בתורה. ויש בידינו לקבלם בחזרה ותלוי בנו אנו פונים לכל בית ישראל - אנא עזרו לנו להחזיר את הכתרים - הכתר תורה של הרבנים. נחדש את הרבנות התורתית האמיתית ליושנה, ובזכות זה נזכה לבאת גואל צדק במהרה בימינו.

בכבוד רב

הנהלת בית המדרש הלכה למעשה

ראש הכולל
הרה"ג ר' מנחם רוט

הנשיא
הרה"ג ר' זלמן בריזל

אזהרת החפץ חיים ז"ל

(בספרו דבר בעתו)

וז"ל:

ומה מאד יתמרמר על זה שבדבר הוכחה קלה הי' יכול להסתלק מכל אלו הדינים. ואל יתסמה בנפשו לומר, שבודאי לא יהי' הדין עליו לכבד, כי אינו יחיד בעירו. כי לעומת זה תדע, כשנחתייב אדם בערכות גדולה לכמה עשרות אלפים דינרים אפילו נחשבנו אחר עור כמה אנשים, מיהו כשמגיע לזמן החשולומים, אפילו אם יגיע עליו רק חלק מן הערכות, הוא עולה גם כן לסכום גדול, אשר לו יצר לו מאד עי"ז. ואף כאן בעניינינו, לפי הידוע שפתיים נחרכה מאוד ענין אכילת איסורים וכאשר ההוא לחשבון, יגיע לאלפי כזיתים של איסור, הונאכלים בשבוע אחד וכמקום אחד וכו'. וכו'. וכ"ש אל האנשים אשר יש בידם לזרז את אנשי עירם להחזיק במצוה זו של קדושת המאכלות, ולמנוע נפשות ישראל מאיסורים והחשלו, בודאי עיקר האשמה תהי' עליהם וכדאיתא בתנא דבי אליהו כל מי שסיפק בידו למחות ולא מיתה ולחזיר למוטב ואינו מחזיר. כל הדמים הנשפכים אינו אלא על ידו וכו'.

יעקב לנרא

רב אבד ובי"ס
אג"י-ישראל

מכתב ב.

חמוד תשל"ט

בית

הנדון : נקודת חלק הפנים

ידוע, כי כאן בארץ מנקרים גם השפאנדרעס

אולם הלוי מה נקרא חלק הפנים.

אם מוצאים לחלק הפנים גם מה שאחרי המרפס (רויס פלייש) יש שם

חלב דאורייתא. ומה שכ' הרמ"א בשו"ע סי' ס"ד היינו רק על חלק הפנים

שלפני המרפס מקום שמונחת בו הדיאה

אבל אם מביחים לחלק הפנים גם מבשר המרפס כזה לא זכר הרמ"א

כי שם יש חלב פשוט

וכן הביא בדרכי משוכה בשם קונטרס הסמ"ע,
כי מהצד הכבוד ולמעלה אין שם חלב ומהצד הכבוד ולמטה
מתפיל חלב הכליות ושאר חלבים

מכתב ג.

אלו דברי המנקרים של העדה החרדית בירושלים

כפ"ד

יום ראשון כ' בחשוון תשל"ט פניה"ק ירושלים

אנו חת"ם מאשרים שכל הנכתב בספרו של הרב"ב ר' שליס"א. בניקוד חלק הפנים
הקומי: ראשיה ססיר אה הקרום שעל הכשר האדום עד סופו שנקרא בלה"ה ריפאלע וגם ספק אה
החלב שמתחת לקרום הנ"ל וחמתן לאורך הגיד עד לחזה ופוציאו וקולף אה החלב מתביד עד לקצהו
של הכשר זה א' משך חכסלים של הירך ואח"כ ספריד אה הכשר האדום מראשי הצלעה פסקום חיבורן
לעצמה הרכות ו... במחציתן פכל חלבן שעליהם. וכן קולף אה הכשר האדום מתחזיר במקביל
המכסה אה העצם. וזכור וכו"כ מצד השני קולף הריפאלע במקביל המכסה אה הגיד הדם לכל
ארכיו. כל הנכתב כ... הוא לחלכה וכן ראוי לנהוג ואין לשנות בכל תפוצות ישראל כאן ובגולה.

כ"כ אנו מאשרים שהלך הקומי והפנים הוא חלב דאורייתא ויש בו איסור כרת.

והאמתים

- ר' גד טרוביץ - ראש מנקה בעדה החרדית ירושלים.
- ר' יוסף צבי הירשמן - מנקה.
- ר' משה ליב קורנבליס - מנקה.
- ר' מאיר דוד קורנבליס - מנקה.

כ"כ אנו מאשרים שהלך הקומי והפנים הוא חלב דאורייתא ויש בו איסור כרת.
אם צ"ל תפוצות
אם צ"ל תפוצות
אם צ"ל תפוצות
אם צ"ל תפוצות

מכתב זה נשלח ע"י ביהמ"ד הלכה למעשה להרבנים והאדמורים בארצה"ב.

- ב -

קריאה דחופה לגדולי חו"ל.

בס"ד

לכבוד הרה"ג וכו'.

ראשית דברי רוצה אני להביא את דברי השפת אמת זצ"ל שאמר:
העולם נקרא ע"ש העלם שעליו לתקן בעוה"ז, וכפי התיקון העלם זוכה לאור הגנוז - כפי ערכו.
חכז"ל אומרים "יש קונה עולמו בשעה אחת."
ע"י מסירות נפש זוכין לשעה אחת.
וזה קורה אצל כל איש מישראל.
אין לך אדם שאין לו שעה.
וצריכים לייגע את עצמו כל הימים לזכות לאותה שעה.
התורה הקדושה אמרה:

"אל תשקצו את נפשותיכם ואל תטמאו בהם." במאכלות אסורות יש אטימות והטומאה. מאכלות אסורות מאסרין הנפש להיות משועבד לגוף והגשמיות. ועל ידי התעוררות ופעולות אדם לקיים מצות התורה. "והבדלתם בין הבהמה הטהורה לטמאה." זוכין לפעולה דומה מהשי"ת. "ואבדיל אתכם מן העמים." (מספרי הקדושים).
שמענו מהרבה אנשים יראי שמים מומחים גדולים ונאמנים ובררנו את זה ע"י ששלחנו לארצכם לאמריקא שליחים נאמנים: שנכשלים אצלכם באיסור חלב דאורייתא ובאיסור כרת רח"ל.

נוכחנו לדעת שהמנקרים שלכם לא יודעים להוריד החלב דאורייתא ומכשילים את אחבנ"י
באיסור כרת רח"ל

היי אצלנו מנקר מומחה - הוא משמש גם היום כראש מנקר בחו"ל בדקנו אותו בעניני חלב בנוכחות הרב הגאון משטרסבורג מביד"צ בירושלים ראש מנקר מירושלים ועוד מנקרים מומחים וכולם אמרו שזה משמש בקודש בתור ראש מנקר לא יודע כלום בניקור ומכשיל את הרבים במאכלות איסור חלב. אמרתי בלבי לא אתן מנוחה לנפשי אצק זעקה גדולה ומרה שכל בית ישראל ישמעו

הצילו! את עצמכם מאכילות חלב:

"כל אוכל חלב ונכרתה הנפש מעמו."

הביד"צ בירושלים הוציא כבר פסק הלכה שבחלק הקדמי הפנים של הבהמה יש חלב דאורייתא שהוא איסור כרת, וגם תוקנו תקנה שכל מנקר הרוצה לעסוק במלאכת הניקור צריך לקבל סמיכה ממנקרים מומחים ומביד"ד נאמן.
היות שיש חוסר גדול במנקרים מומחים יראי שמים שנוכל לסמוך עליהם, הקמנו כולל - בית מדרש ללמוד ניקור הלכה למעשה - שחיטה ובדיקה והלכות או"ה בעזרת השם הצלחנו שבאו אלינו לכולל אברכים גדולי תורה למדנים מופלגים פוסקי הלכות יראי השם, המגידי שעורים אצלנו הם רבנים גדולי התורה ויר"ש מומחים גדולים בעניני חלב הלכה למעשה ויש לנו בעזרת השם אברכים שיודעים כבר הלכות ניקור הלכה ולמעשה ומקבלים תעודות סמיכה מביד"צ בירושלים.
לכן הנני פונה לכבוד תורתכם הרמה לעמוד לנו לעזרה במלחמתנו.
אני מאמין באמונה שלימה שבזכות זה נזכה לביאת גואל צדק במהרה בימינו אמן.

בכבוד רב

ובזכות התורה והמצוה

הרב זלמן בריזל ירושלים

הרב זלמן בריזל ירושלים

פעיה"ק ירושלים ת"ז ית"ק. לחדש א"ב..... שנת תשמ"א

אזהרה בענין ניקור

נהוג ומקובל בכל חפוצות ישראל למנוח שוחטים ובודקים מומחים ויראי ד' מרבים שיש בידם כחב קבלה מחכם הראוי לסמוך עליו. ולעומת זה רבה ההזנחה בענין ניקור שכל מנקר מלמד ומורה למי שרוצה ובזמן קצר ממלא את ידו לעסוק במלאכת הניקור ללא שום חעורה וקבלה ובאמת ערביך ערבא צריך, ועי"ז רבא המכשלה להאכיל ח"ו בחלב ודס איסורי כרת ר"ל, ומה שאומרים לסמוך ע"ד הרמ"א כיו"ד סי' ס"ד ס"ז דבחי הבהמה של פנים אין בהם מחלבים אלו רק קצת מן הקרום שעל חלב הכסלים וכו' - ד"ז גופא צריך לימוד ובקיאוא דאל"כ בקל יכשלו באיסור חלב דהכבד יש חלב בהטחול וחוטאי דס בהלשון.

עוד יש לדעך מד' הנוב"ח יו"ד סי' ל"א עד כמה אפשר להניח בהצלעות לחלק הפנים וכפי שסיכס בשו"ח בית שלמה ח"א יו"ד סי' ק"ז המנהג בכל חפוצות ישראל בגלילוחינו לחהוך לחלק הפנים סמוך ממש לצלע שנים עשר והבשר שאחר צלע י"ב מניחים לחלק אחוריים ואין מועיל רק ניקור ממנקר הבקי לנקר חלק אחוריים וא"א לבאר כל פרטי הענינים כמבואר ברמ"א שם.

אך זאת דעחנו שאין כדאי לחפש קולוח במקום שיש מחמירין באיזהו חלק כי בלא"ה יש שפע בשר בהבהמה, ואשר ע"כ באנו להזהיר שכל הבא למלאות ידו במלאכת הניקור יהיה זה דוקא אצל מנקר מומחה ויר"ש מפורסם ואחרי שהלז יתן לו הודעה ואישור שלימודו עלה יפה ובקי וזריו במלאכתו יופיע בפני בי"ד או חכם המקובל להורות הוראה להבחינו ואז יקבל ממנו כחב קבלה לסומכו למשרת מנקר.

פעיה"ק ירושלים בחודש מנחם אב חשמ"א לפ"ק.

יצחק יצחק לנגר יג וא"ת פ"ה ית

ל"ה א"ה פ"ה ית

ל"ה פ"ה ית

ל"ה פ"ה ית

(ב.ג.)

בסוף תשובת הרא"ש נדפס בפסק ב' של מהר"י סרזינה. נהגו בקרקא ואשכנז, בפולין ורוסיה שמנקר צריך להביא תעודת ניקור בכתב באישורו של מורה צדק כמו בשחיטה ויש מחמירים יותר בניקור מבשחיטה ראה תשובת "דברי דוד" להגאון מוהר"ר דוד מילדובה ז"ל פי ל"ה, וכך המנהג בארצנו הקדושה מדורי דורות.